

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет мистецтв імені Анатолія Авдієвського

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ІСТОРІЯ ГУМАНІЗАЦІЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма - Середня освіта (Музичне мистецтво)

Рік навчання 2, семестр 3

Денна, заочна форми навчання

Галузь знань

А Освіта

Спеціальність

А4 «Середня освіта»

Предметна спеціальність

А4.13 «Мистецтво. Музичне мистецтво»

Освітній рівень

другий (магістерський)

Кафедра
та викладач

Кафедра *хорового диригування та теорії і методики музичної освіти*
Викладач: *д.п.н., професор Горбенко Сергій Семенович*
Лінк на профіль викладача на сайті факультету чи у Google Scholar
E-mail: (адреса корпоративної пошти викладача) ssgorbenko@gmail.com
Лінк на курс в Moodle (за наявності) *:

I. Основна
мета/цілі навчання

Коротко у кількох реченнях обґрунтувати основну мету вивчення навчальної дисципліни. Ознайомлення аспірантів з методологічними, науково-теретичними та методичними основами гуманістично орієнтованого мистецького навчання і виховання в історичному аспекті, прогресивними ідеями українських педагогів, діячів мистецтва та шляхами їх реалізації в практичній діяльності фахівців даного напрямку.

II. Місце
навчальної
дисципліни в
освітній програмі*

*Спеціальність А4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) II освітній рівень
цикл вибіркових дисциплін поглибленої фахової підготовки*

III. Обсяг
навчальної
дисципліни

Форма навчання	Денна	Заочна
Кількість кредитів	3	3
Загальна кількість годин	90	90
Лекційні заняття	10	4
Семінарські/практичні заняття	12	6
Самостійна робота	68	80

IV. Короткий зміст

Зазначають теми (для обов'язкових навчальних дисциплін – відповідно до навчальної програми) курсу з короткою анотацією теми або окремо теми лекційних і практичних/семінарських занять.

навчальної дисципліни	Тема 1. Народномузична творчість як основа гуманістично орієнтованого навчання і виховання особистості засобами музичного мистецтва - формування досконалої людини – лейтмотив народного виховання; - основні принципи навчання і виховання у народній педагогіці; - гуманістичні цінності народної художньої творчості. Тема 2. Зардження ранньогуманістичних тенденцій мистецької освіти в Україні. -практичне втілення гуманістичних ідей мистецької освіти і виховання у братських школах; - особливості козацької системи мистецького виховання; -педагогічна діяльність Григорія Сковороди та його гуманістичні погляди на музичний розвиток особистості; -прогресивність поглядів на музичну освіту М.Лисенка, М.Леонтовича,Б.Яворського К.Стеценка,В.Верховинця, О.Музиченка, П.Козицького, В.Верховинця, Я.Чепіги. Тема 3. Розвиток ідей гуманізації мистецької освіти в Україні останньої чверті ХХ ст. -гуманістичні ідеї С.Людкевича, В.Сухомлинського,І.Зязюна,О.Рудницької, О.Ростовського, З.Жофчака. Тема 4. Особистісно орієнтоване мистецьке навчання і виховання в Україні у 1-й чверті ХХІ ст. - сучасні цілі, завдання та проблеми мистецької освіти; - методичні засади сучасного мистецько-освітнього процесу: діалогізація, індивідуалізація, інтеграція; -роль педагога в реалізації нової парадигми мистецької освіти;	
V. Результати навчання	Для обов'язкових навчальних дисциплін зазначають згідно з матрицею відповідності програмних компетентностей та результатів навчання в освітній програмі	
VI. Порядок і критерії оцінювання	Поточний контроль Підсумковий контроль	опитування (усні й письмові), виконання завдань на практичних заняттях, доповіді, творчі роботи залік у 3 семестрі
Залік. Оцінювання компетентностей аспірантів відбувається за шкалою ECTS (100-бальною) та її узгодженими величинами з національною шкалою оцінювання. Для визначення якості досягнень магістрів застосовуються відповідні характеристики, що визначені в межах оцінної системи на факультеті мистецтв 90-100 балів – відмінно, А; Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах. 80-89 б. – дуже добре, В; Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності		

70-79 б. – добре, **С**; Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

65-69 б. – задовільно, **D**; Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово.

60-64 б. – низький рівень, **E**; Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем.

35-59 б. - незадовільний рівень: з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;

0 – 34 б. з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу*

Ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова.

VIII. Основні інформаційні ресурси

1. Безкоровайна О.В. Гуманізація школи – основа самоствердження особистості школяра. Гуманітарні науки. 2005. № 2
2. Беземчук Л. Творчий розвиток школярів засобами музичного мистецтва. Мистецтво та освіта. 2001. № 1.
3. Бех І.Д. Гуманістична педагогіка як нова інноваційна парадигма. Науковий вісник Миколаївського державного педагогічного університету, Вип. 4. Миколаїв, 2001.
4. Білецька М.В., Підварко Т.О. Формування професійної компетенції майбутнього вчителя музики. Постметодика. 2006. № 7.
5. Волковська Т. Особистісно зорієнтоване виховання. Відкритий урок, 2006. № 10.
6. Глазкова І.Я. Гуманістична спрямованість підготовки майбутнього вчителя. Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки. Зб. наук. праць. Вип. 30. К.- Запоріжжя, 2004.
7. Горбенко С.С. Діяльнісна домінанта як концептуальний феномен гуманістично орієнтованої музичної освіти індивіда. Наукові записки ЦДПУ ім. В.Винниченка. Серія: Педагогічні науки. Вип. 176. Кропивницький, 2019. С.12-16.
8. Горбенко С.С. Історія гуманізація музичної освіти: Навчальний посібник за модульно-рейтинговою системою навчання. Вид. друге, доповнене. Житомир: В.Б.Котвицький, 2008. 416 с.
9. Горбенко С.С. Основи методики музичної освіти: особистісний дискурс. Навчально-методичний посібник. Київ: УДУ імені Михайла Драгоманова. 2024. 206 с.
10. Горбенко С.С. Підготовка фахівця мистецького профілю до педагогічної діяльності на гуманістичних засадах. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Вип. 5. Ужгород-Кропивницький: Код, 2023. С.14-18.
11. Зязюн І.А. Три кити нової філософії освіти. Директор школи, ліцею, гімназії. 2000. № 1.
12. Пехота О.М. Педагогічна підготовка вчителя: шляхи гуманізації. Науковий вісник Миколаївського ДПУ. Вип. 4. Миколаїв, 2001.
13. Подмазин С.И. Личностно ориентированное образование. Социально-философское исследование. Запорожье: Просвіта, 2000.

-
14. Растригіна А.М. Самореалізація на уроках музики як засіб становлення внутрішньої свободи особистості школяра. Наукові записки НДУ ім. М.Гоголя. Психолого-педагогічні науки. Ніжин: НДУ, 2005. № 2.22.
15. Стратан-Артішкова Т.Б. Творчо-виконавська підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва в контексті гуманістичної парадигми освіти. Наукові записки ЦДПУ ім. В.Винниченка. Серія: Педагогічні науки. Вип.176. Кропивницький: 2021. С.33-36.
16. Сущенко Т.І. Особливості особистісно орієнтованого педагогічного процесу. Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки. Зб. наук. праць. Вип.19. К. – Запоріжжя, 2001.
17. Чубур Н.В. До проблеми розробки особистісно орієнтованого навчання у сучасній педагогічній науці. Актуальні проблеми трансформації соціогуманітарної освіти. Зб. наук. праць. Кам'янець-Подільський, 2004.
18. Шмелькова Г.М. Деякі шляхи досягнення результатів гуманістичної освіти і виховання Педагогіка і психологія особистості: Проблеми і пошуки. Зб. наук. праць. Вип.31. К.-Запоріжжя, 2004.
19. Котов В.Г. Шляхи формування хореографічної компетентності майбутніх учителів початкових класів та керівників дитячих хореографічних колективів. Наукові записки. Серія “Психолого-педагогічні науки” (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) /за заг. ред. проф. Є.І.Коваленко. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2015. №2. С. 133-139.
20. Плахотський О.В. Формування образотворчої компетентності майбутніх учителів початкових класів. Наукові записки. Серія “Психолого-педагогічні науки” (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) /за заг. ред. проф. Є.І.Коваленко. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2015. №2. С. 151-155.
21. Шахрай В.М. Формування соціальної компетентності учнів основної і старшої школи засобами театрального мистецтва: монографія Біла Церква: Видавець Пионківський О.В., 2016. 404 с.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри хорового диригування та теорії і методики музичної освіти протокол № 4 від 19.11.2025р.
